

Formplywood belagd med polyuretan

Bakgrund

För att formen skall släppa från betongen efter gjutningen används idag formolja. Oljan har många nackdelar. Det finns formoljor som ger allergiska reaktioner. En nyare oljetyper, vitolja, fryser lättare och kan förstöra formverket. Alla formoljor smutsar dessutom ned och ökar halkrisken på bygget. Vid brobyggen hamnar formoljespill i vattnet.

Syfte

Syftet har varit att utveckla en formskiva som släpper från betongen utan formsläppmedel.

Genomförande

Projektet har utförts av HN Bygg AB med stöd från SBUF. Formar belagda med polyuretan av olika tjocklek och hårdhet har provats på flera byggarbetsplatser.

Resultat

Det gick bra att belägga både ny och renoverad utsliten formplywood med syntetgummi (3 mm polyuretan typ Adiprene). Syntetgummi häftar inte fast vid betong. När betongen gjuts i formarna, pressas gummiskiktet ihop, och när formstagen slutligen lossas, släpper trycket. Gummiskiktet expanderar och formskivan trycks bort från betongytan.

Erfarenheter från fältförsöken visar att den belagda formskivan fungerar även om den inte har rengjorts från betongrester. Då provskivan gick bland traditionella formar hände det att även den blev täckt med formolja. Inte heller detta beredde några problem. Mindre skador av typen spikhål i polyuretanskiktet är självläkande.

Diskussioner med de byggnadsarbetare som har provat den nya formskivan tyder på att den uppskattas. Forskare vid KTH bedömer att det inte föreligger kemiska miljörisker med den nya formskivan. Formskivans livslängd beräknas bli minst fördubblad jämfört med en traditionell form.

Ytterligare information lämnas av

Leif Taraldsson, Timmerverkstaden AB,
tel 010-278 45 14, eller av Hans Guné, Peab
Entreprenad Öst AB, tel 08-623 68 00.